

Tervise
Arengu
Instituut

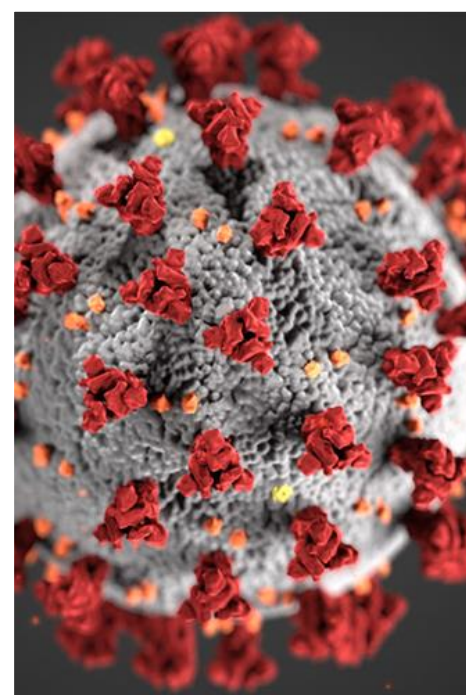
Me jääme rahvana üha haigemaks ja saame tervemaks

Kaire Innos

Teadusdirektor

Tervise Arengu Instituut

Meeste ja naiste vaheline terviselõhe on jätkuvalt suur

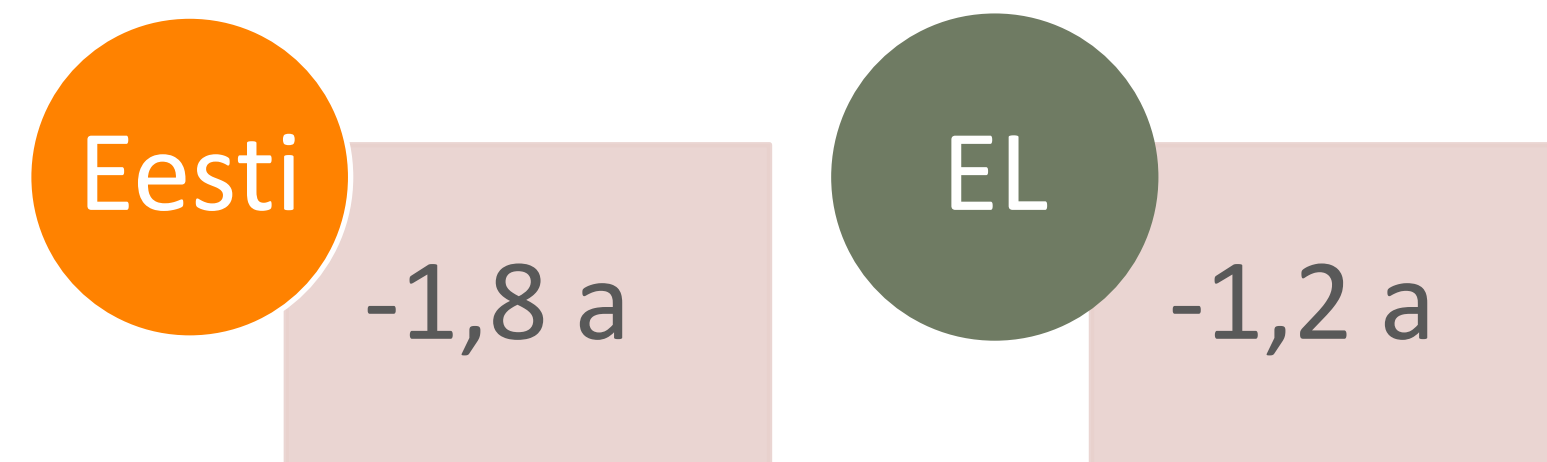
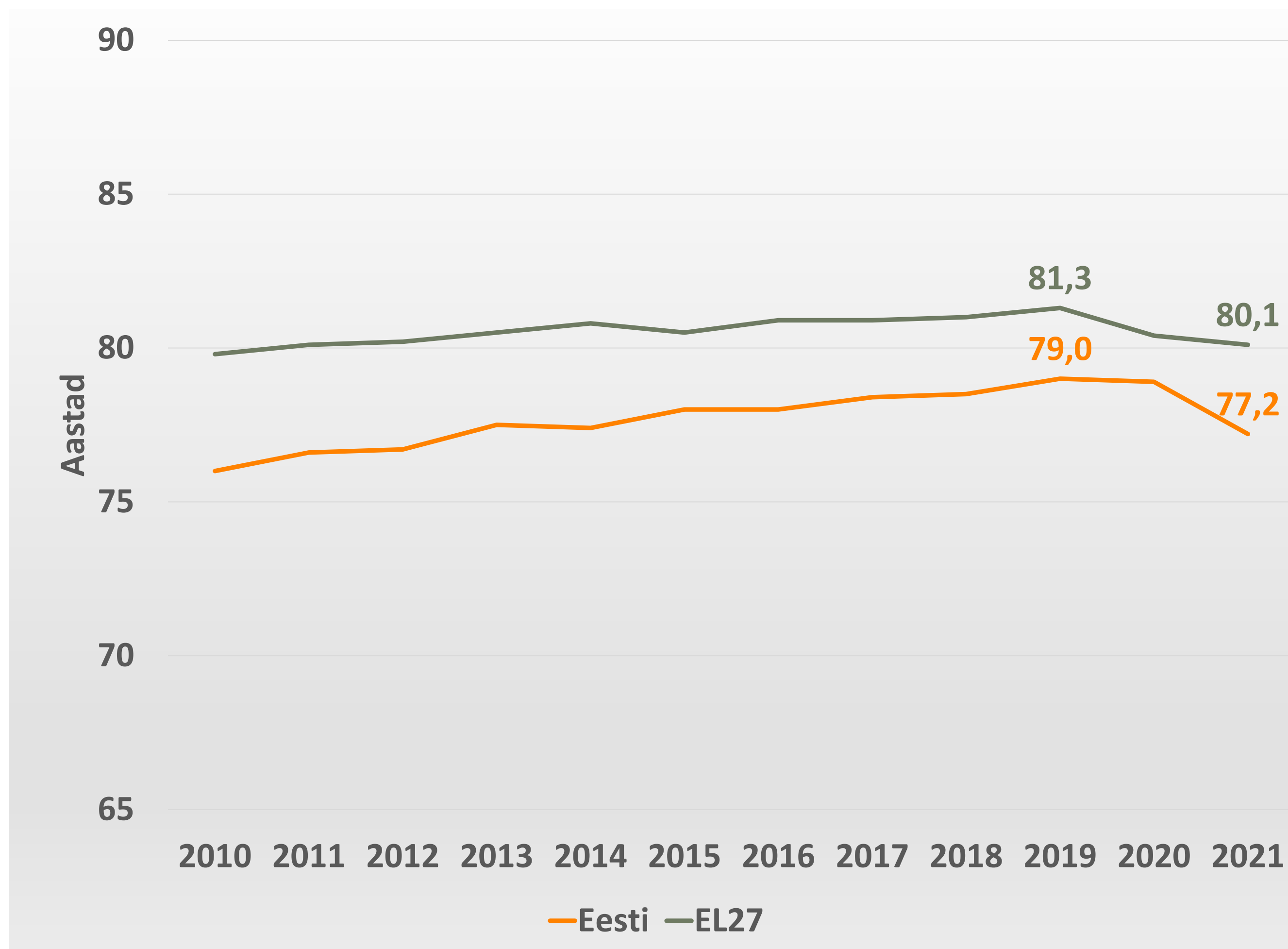

Järsud poliitilised muudatused võivad omada drastilisi tagajärgi

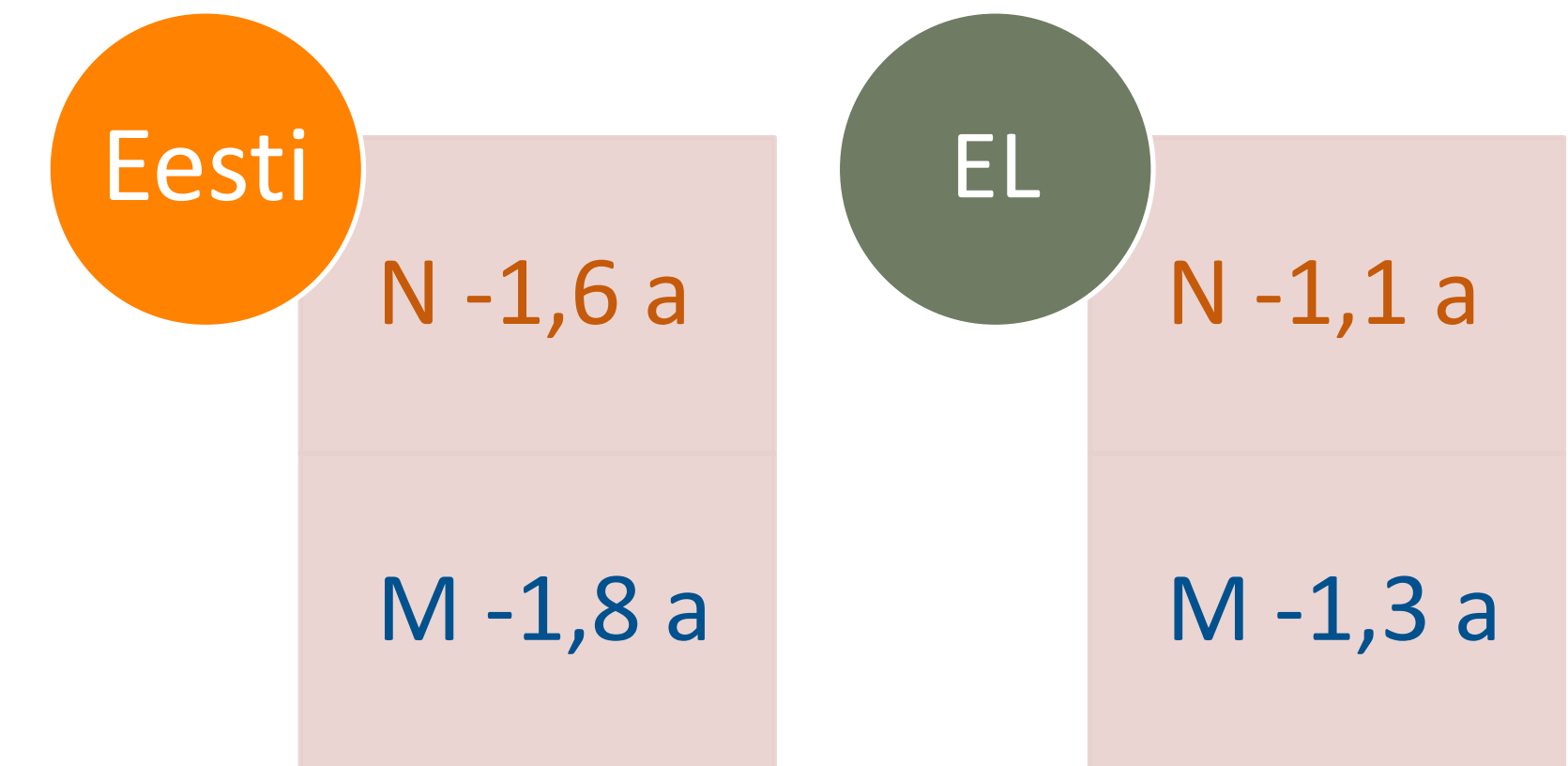
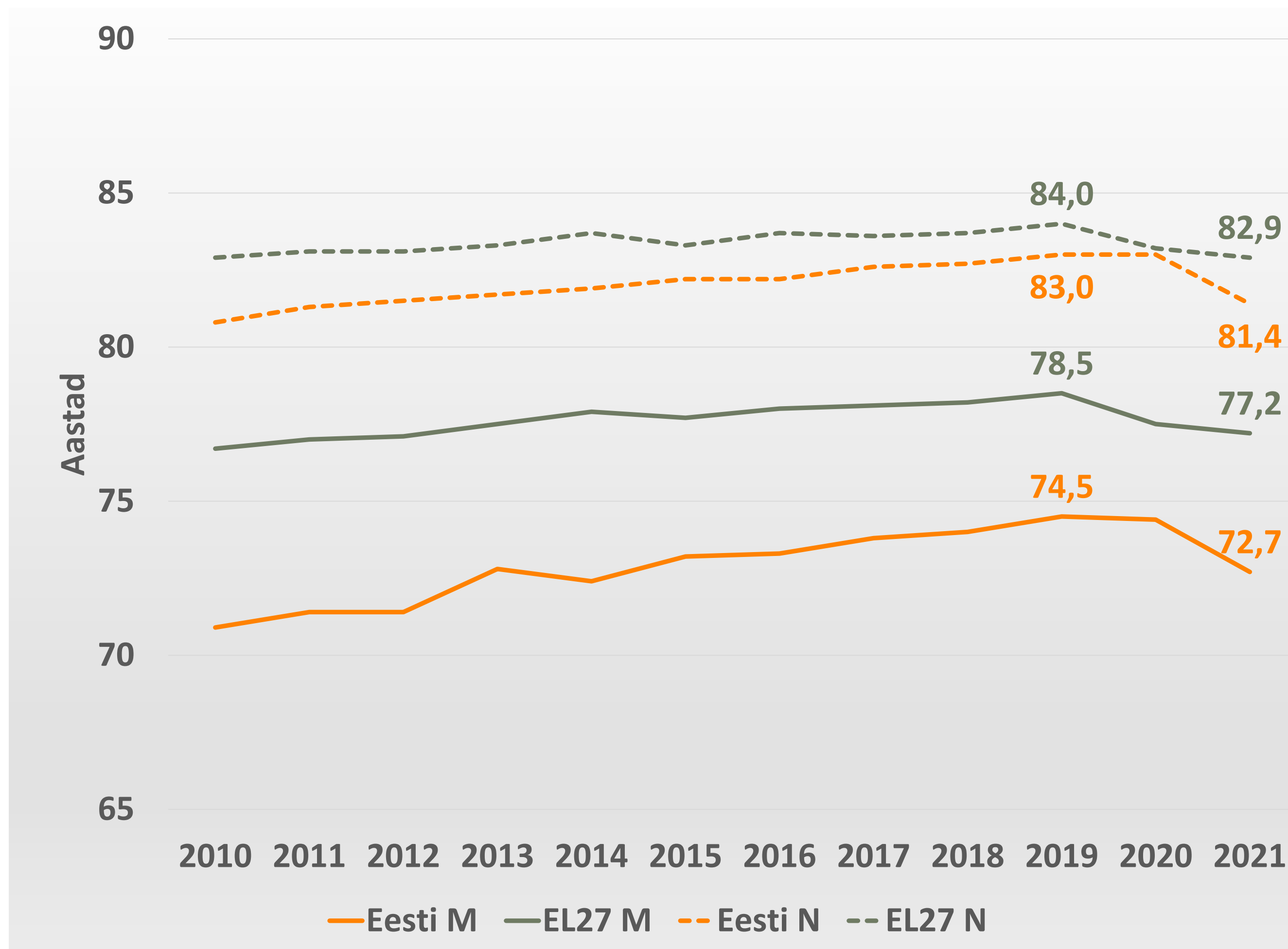

Sotsiaalne ebavõrdsus avaldub nii terviseriskides kui teenuste saamises

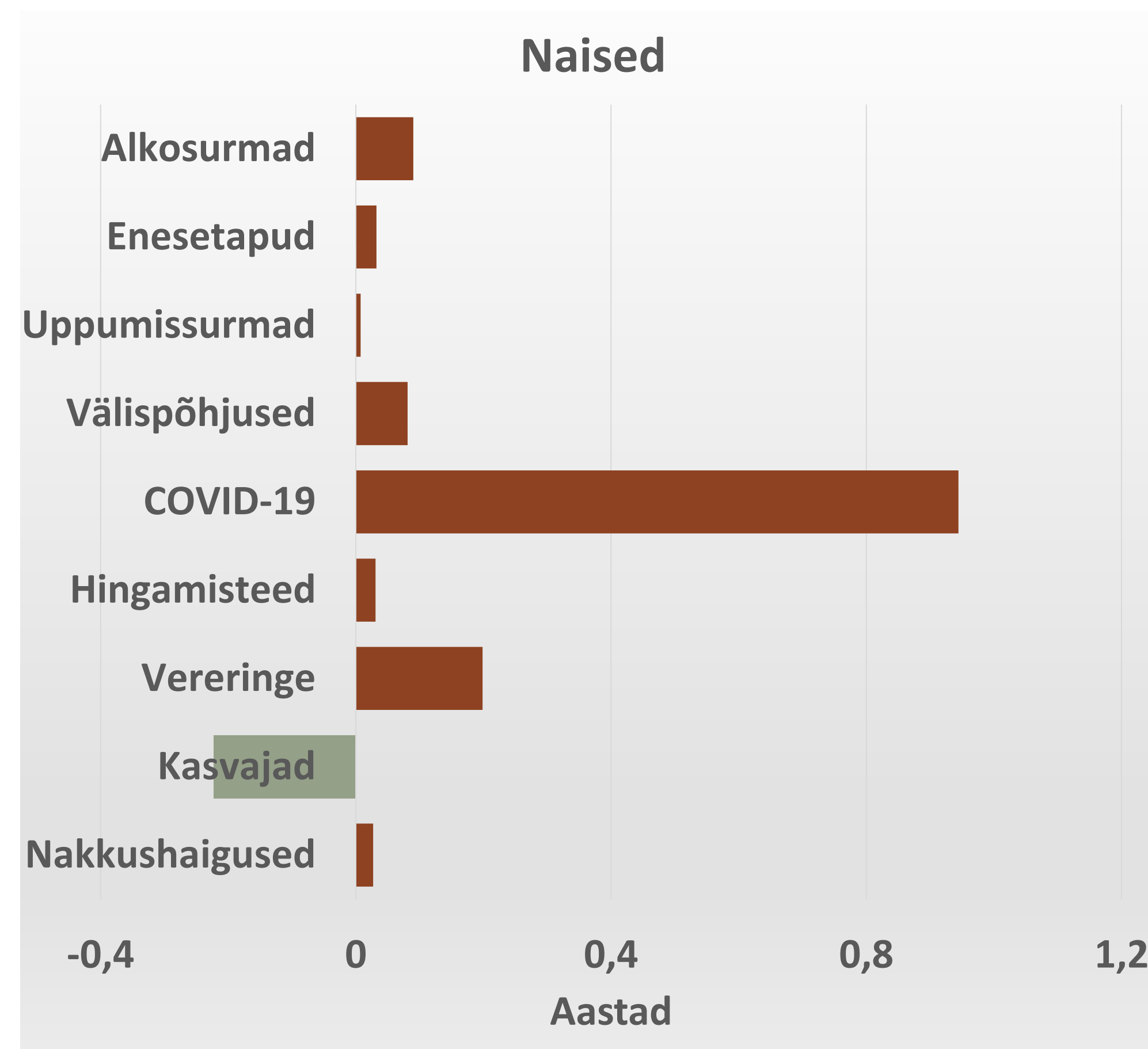
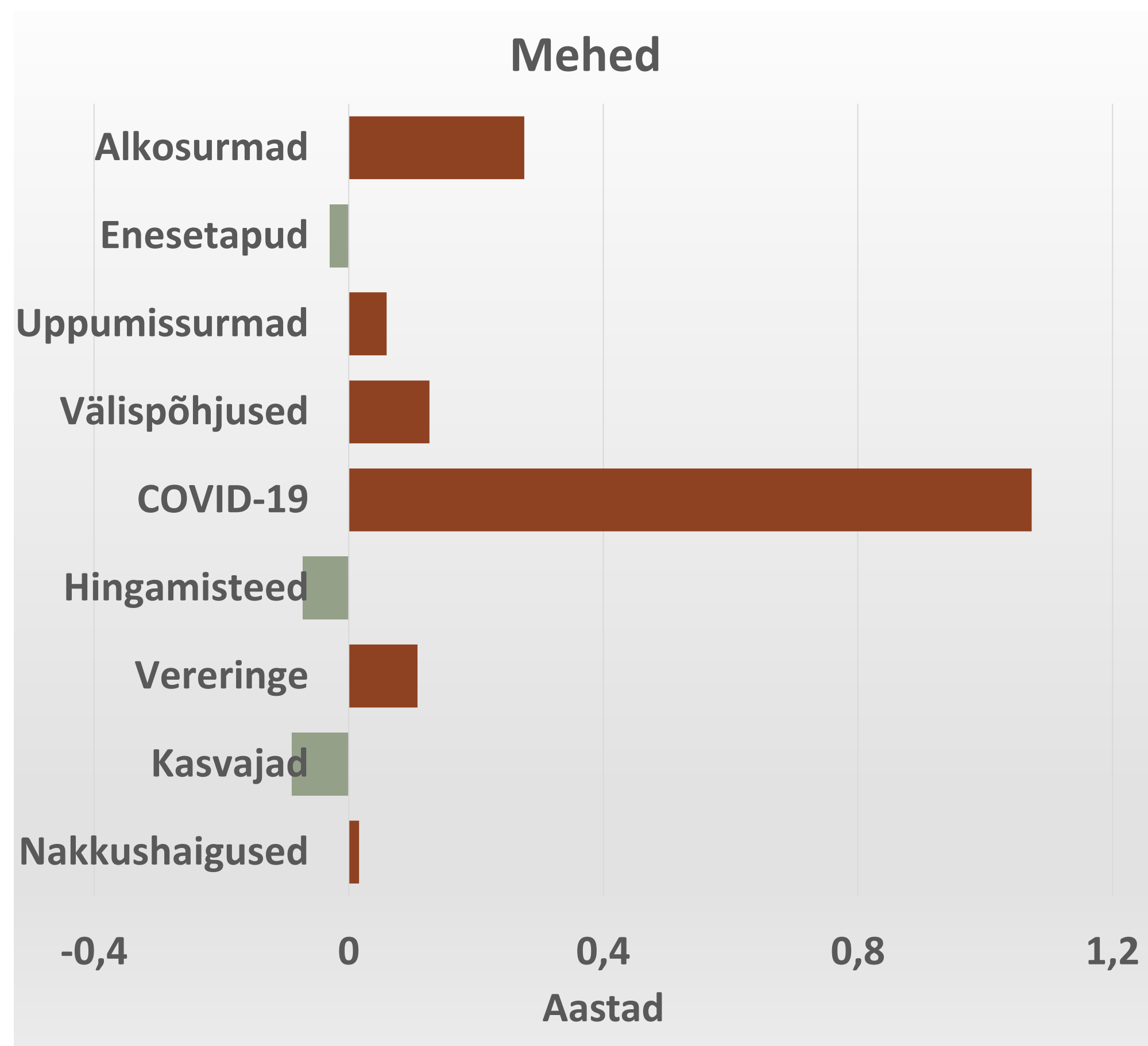
Oodatav eluiga vähenes pandeemia ajal nii Eestis kui Euroopas

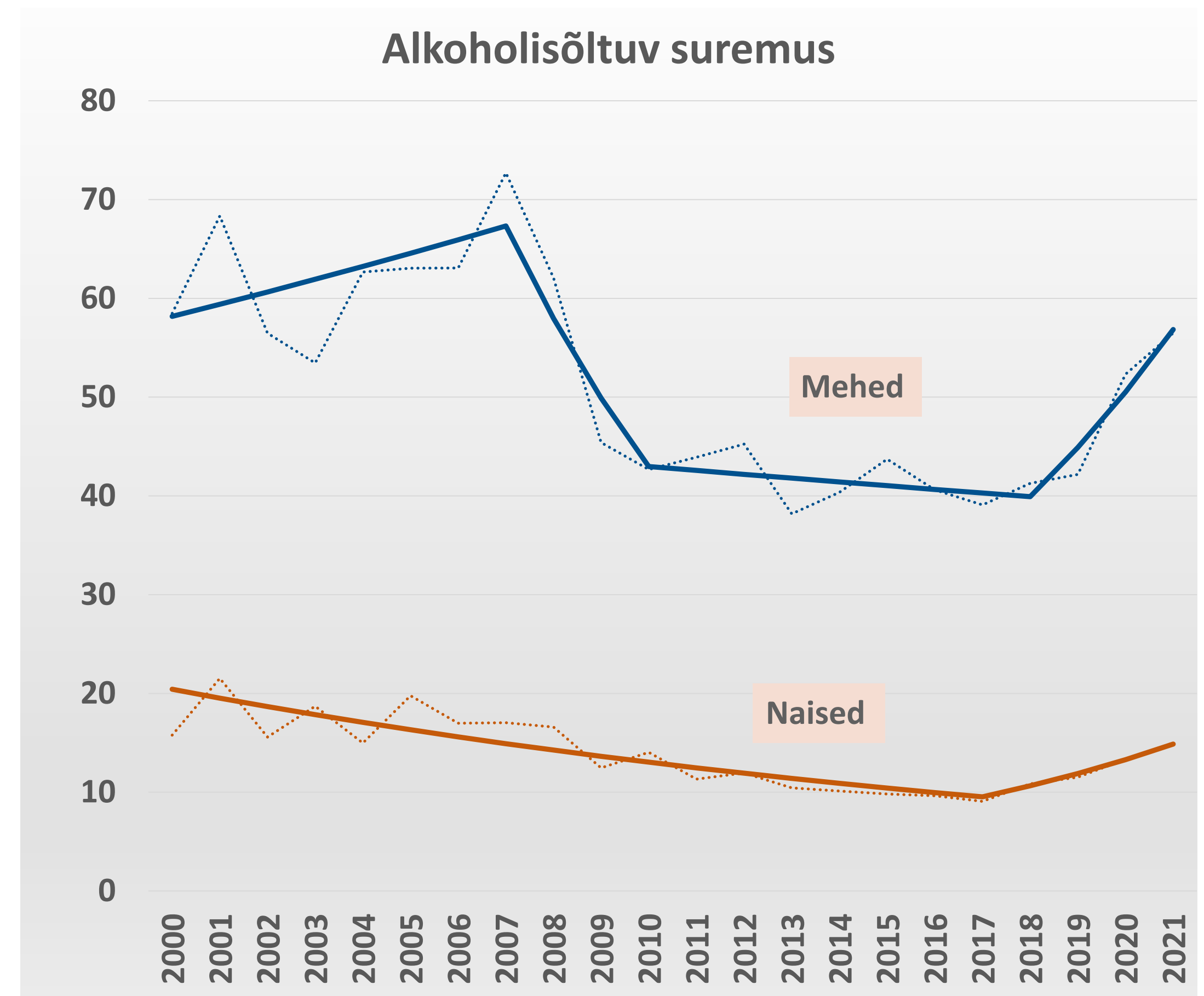
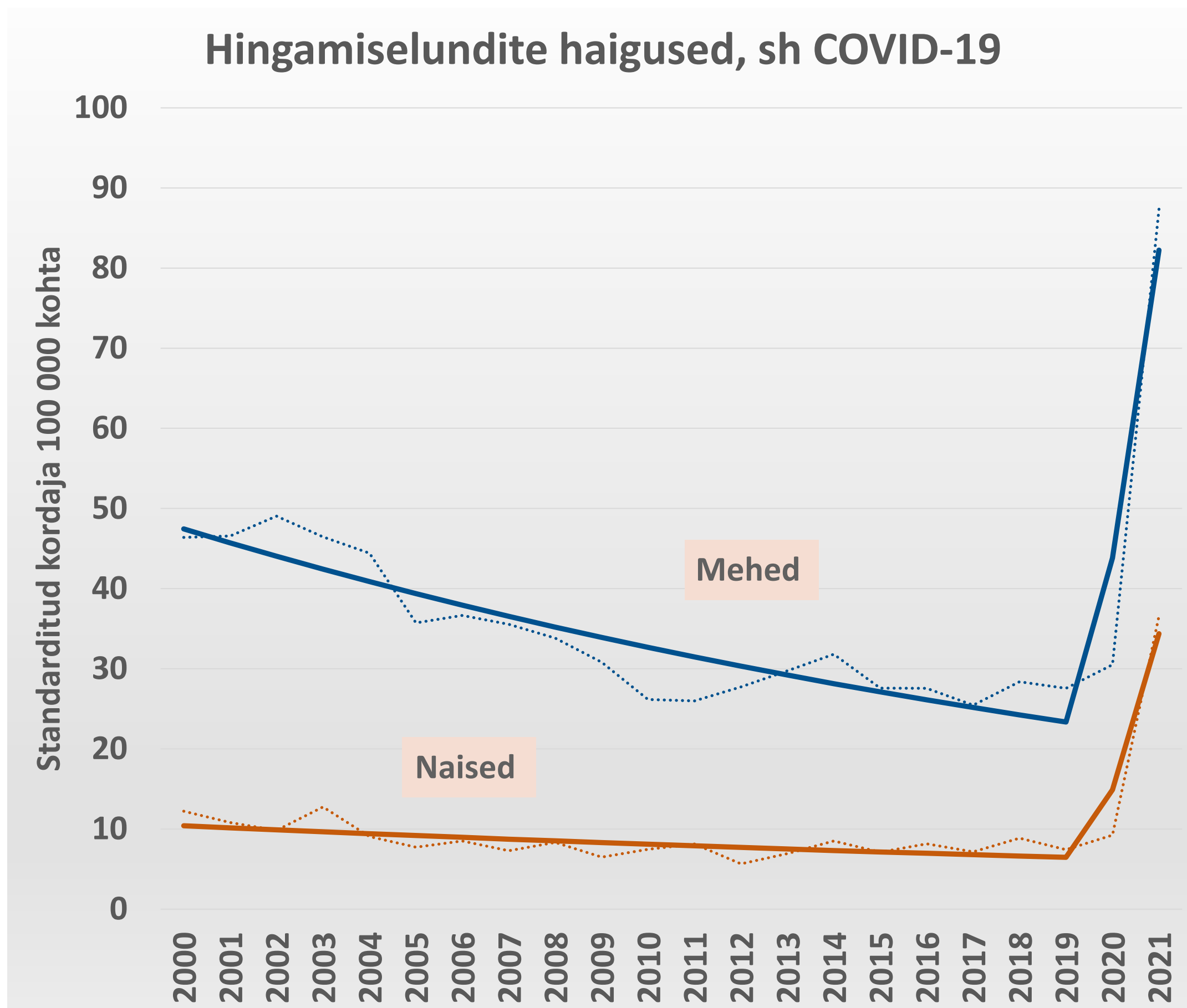
Meeste oodatav eluiga vähenes pandeemia aastatel rohkem

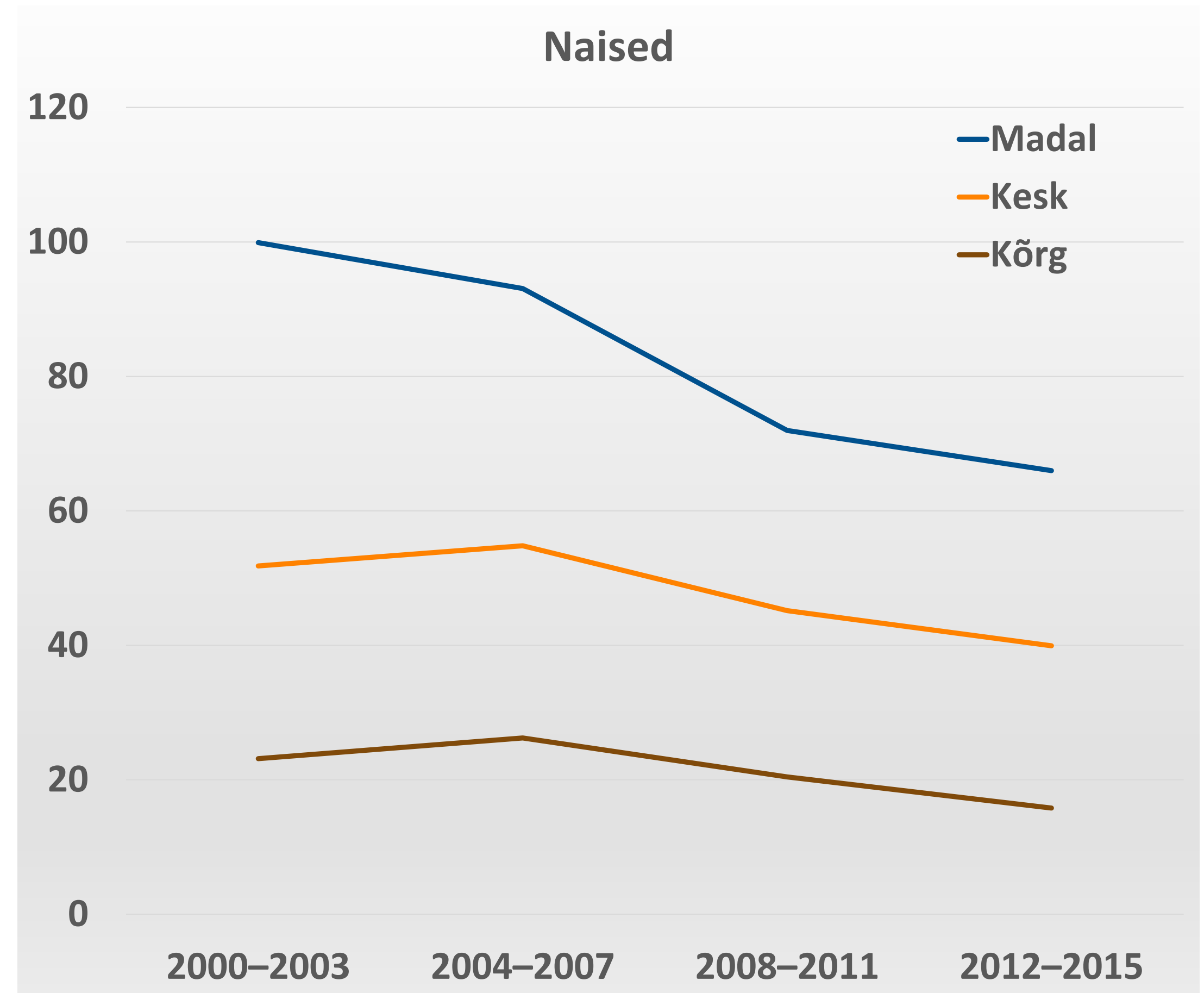
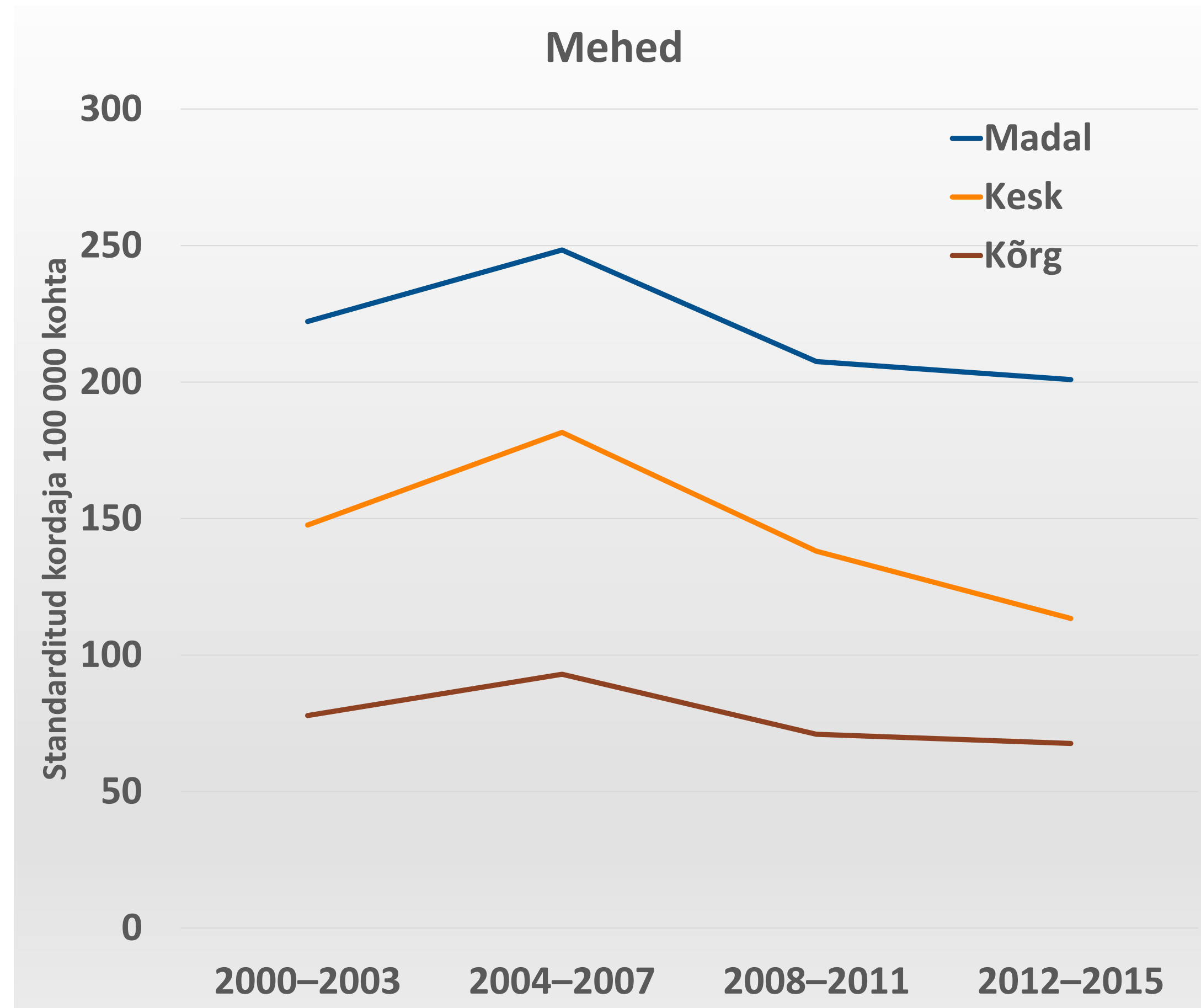
Oodatava eluea langust mõjutasid enim COVID-19 ja alkoholisõltuvad surmad

Suurenes alkoholisõltuv ja hingamiselundite haiguste suuremus

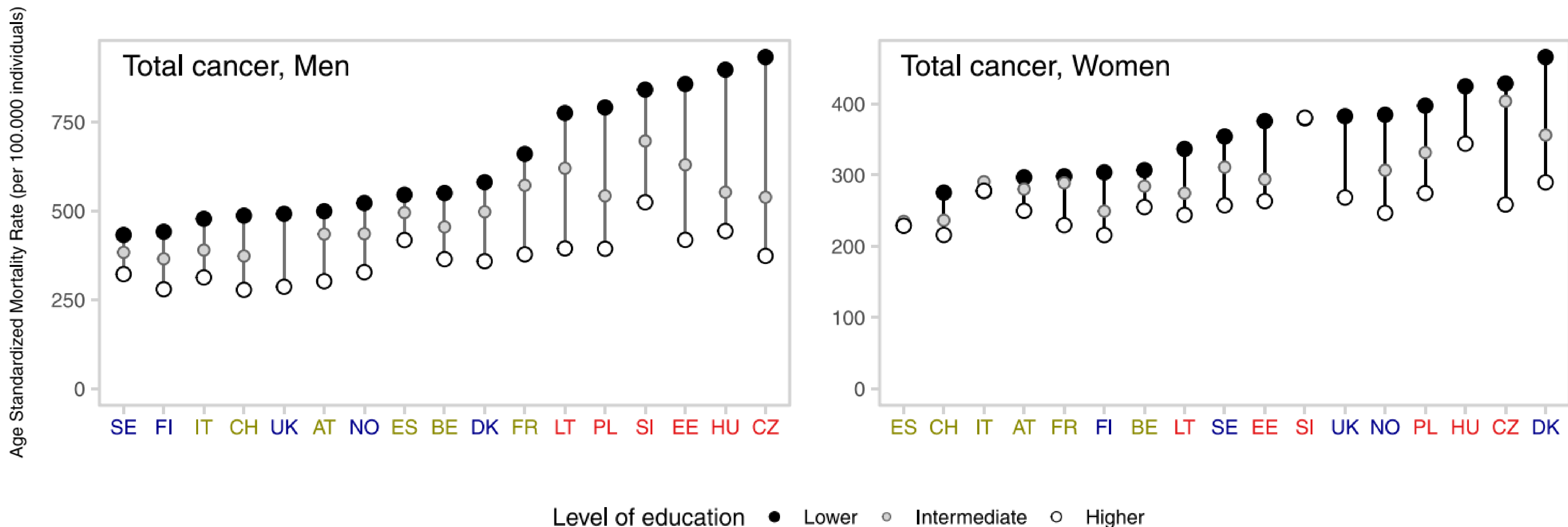

Alkoholisõltuv suremus on tugevalt seotud haridustaseme ja majanduskeskkonnaga

Vähisuremus Euroopas erineb nii riigiti kui haridustasemeti

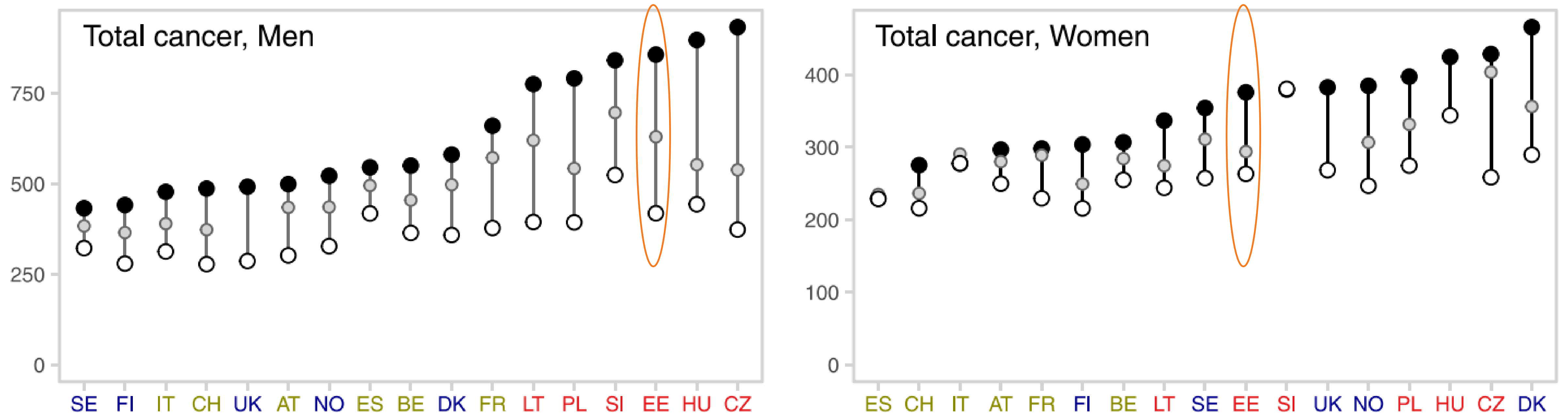

Vaccarella et al. Socioeconomic inequalities in cancer mortality... Lancet Reg Health Europe 2022;28;25:100551.

Vähisuremus Euroopas erineb nii riigiti kui haridustasemeti

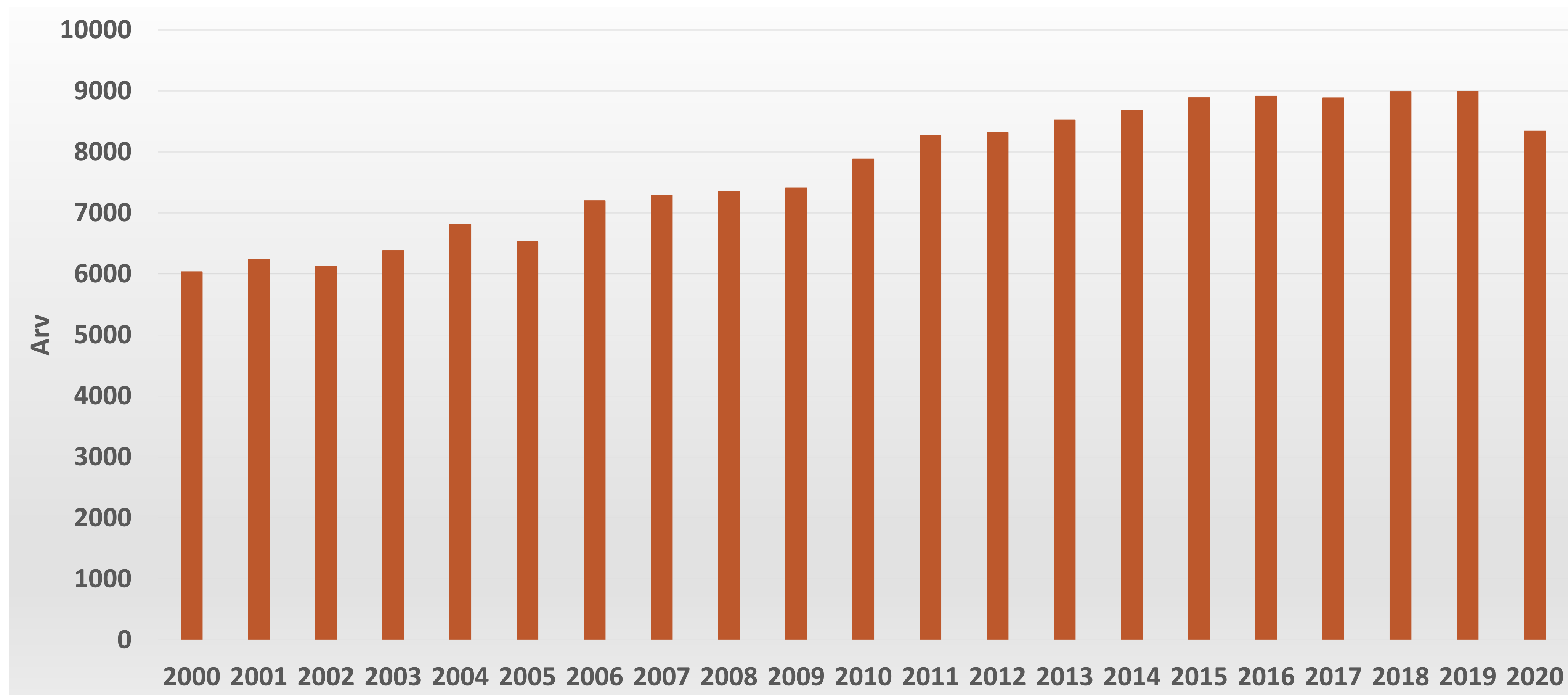
Age Standardized Mortality Rate (per 100,000 individuals)

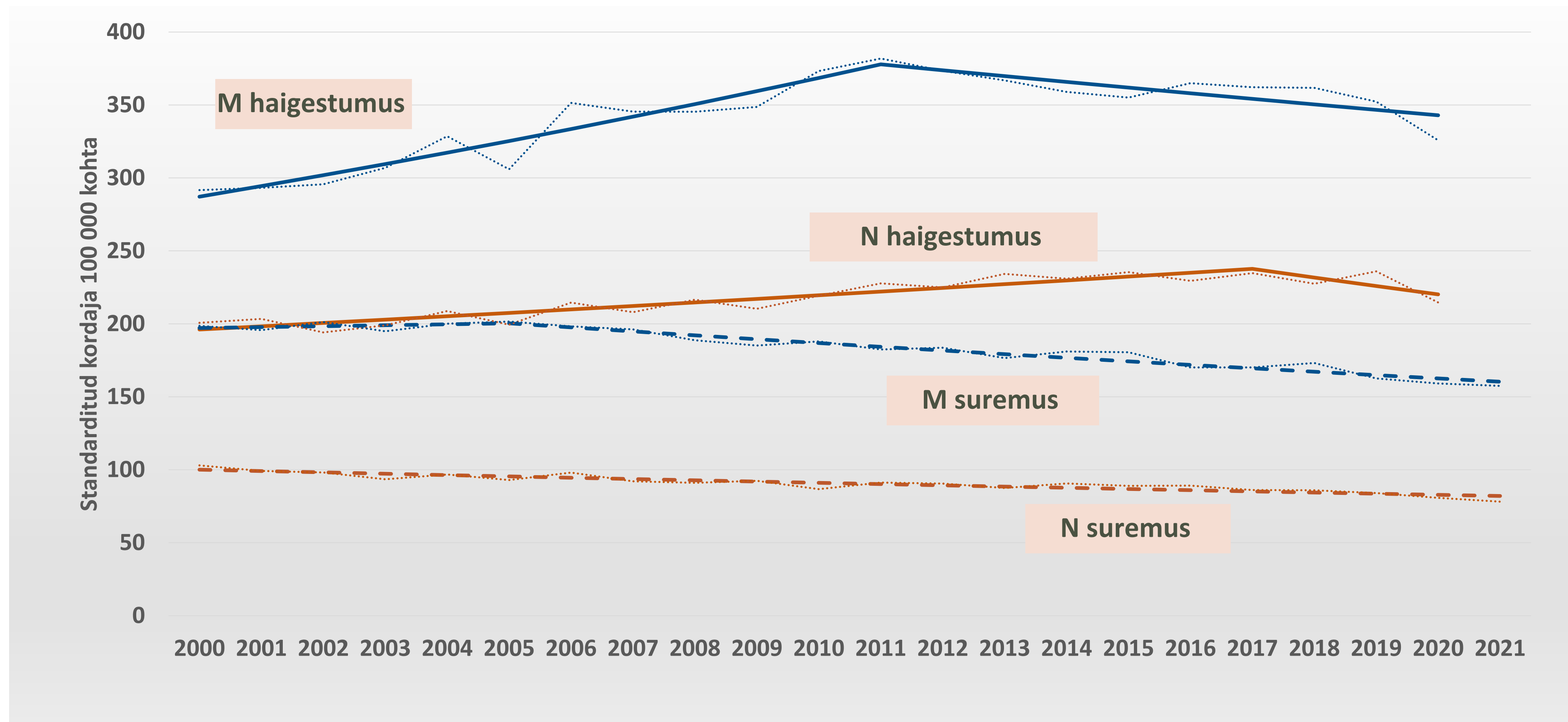
Level of education ● Lower ● Intermediate ○ Higher

Vaccarella et al. Socioeconomic inequalities in cancer mortality... Lancet Reg Health Europe 2022;28;25:100551.

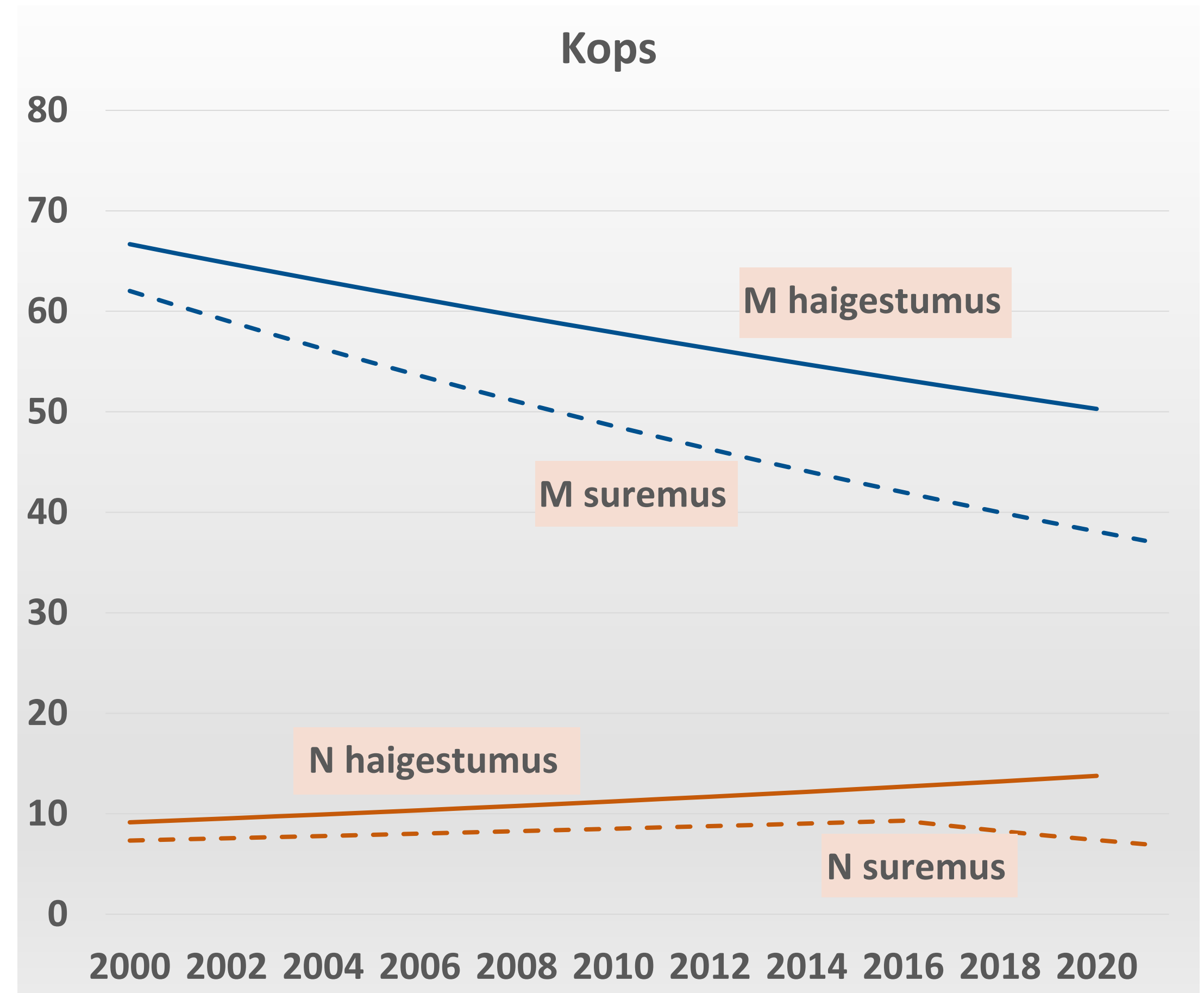
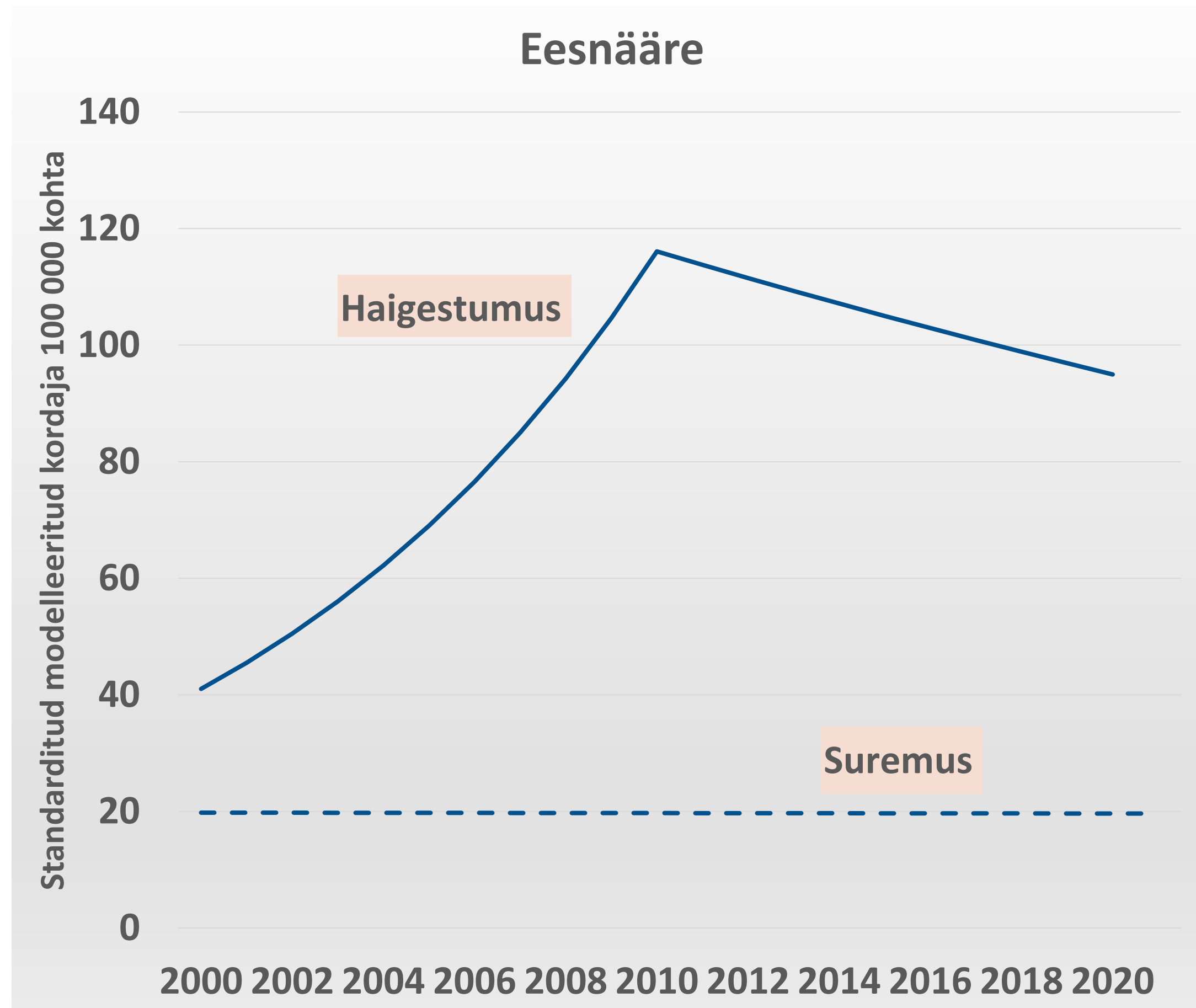
Vähi esmasjuhtude arv vähenes 2020

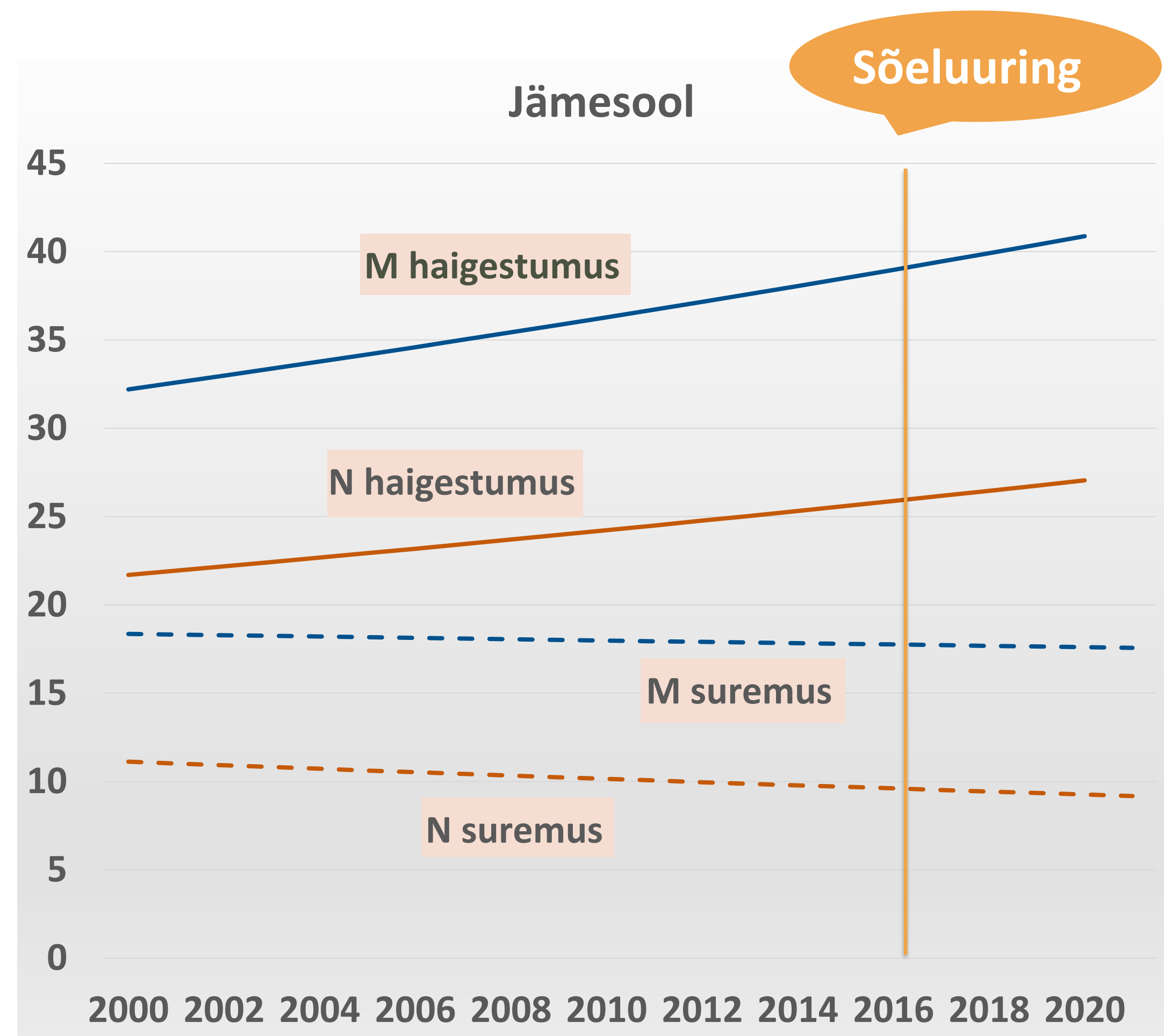
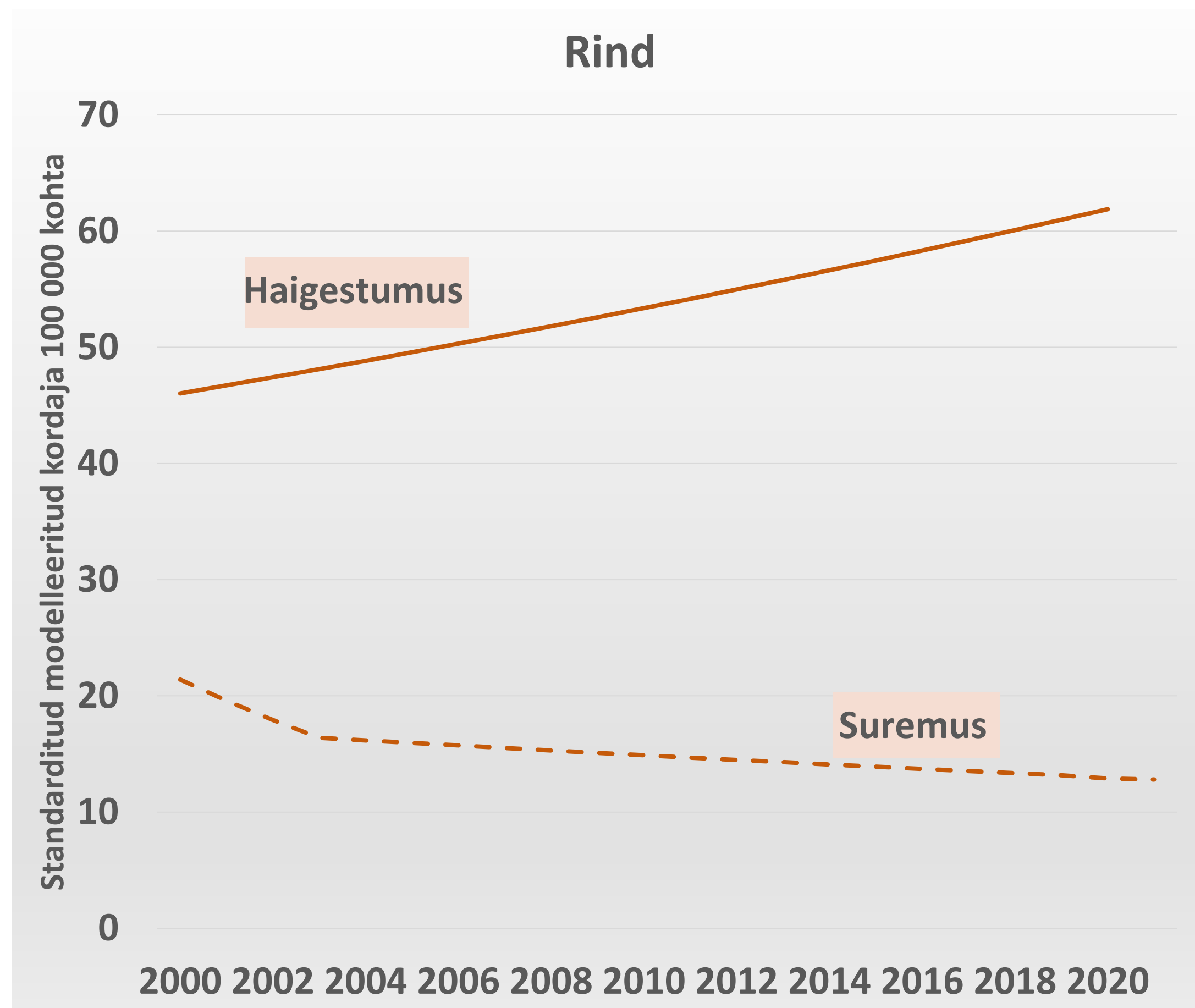
Vähisuremus pikaajalises languses, meestel väheneb ka haigestumus

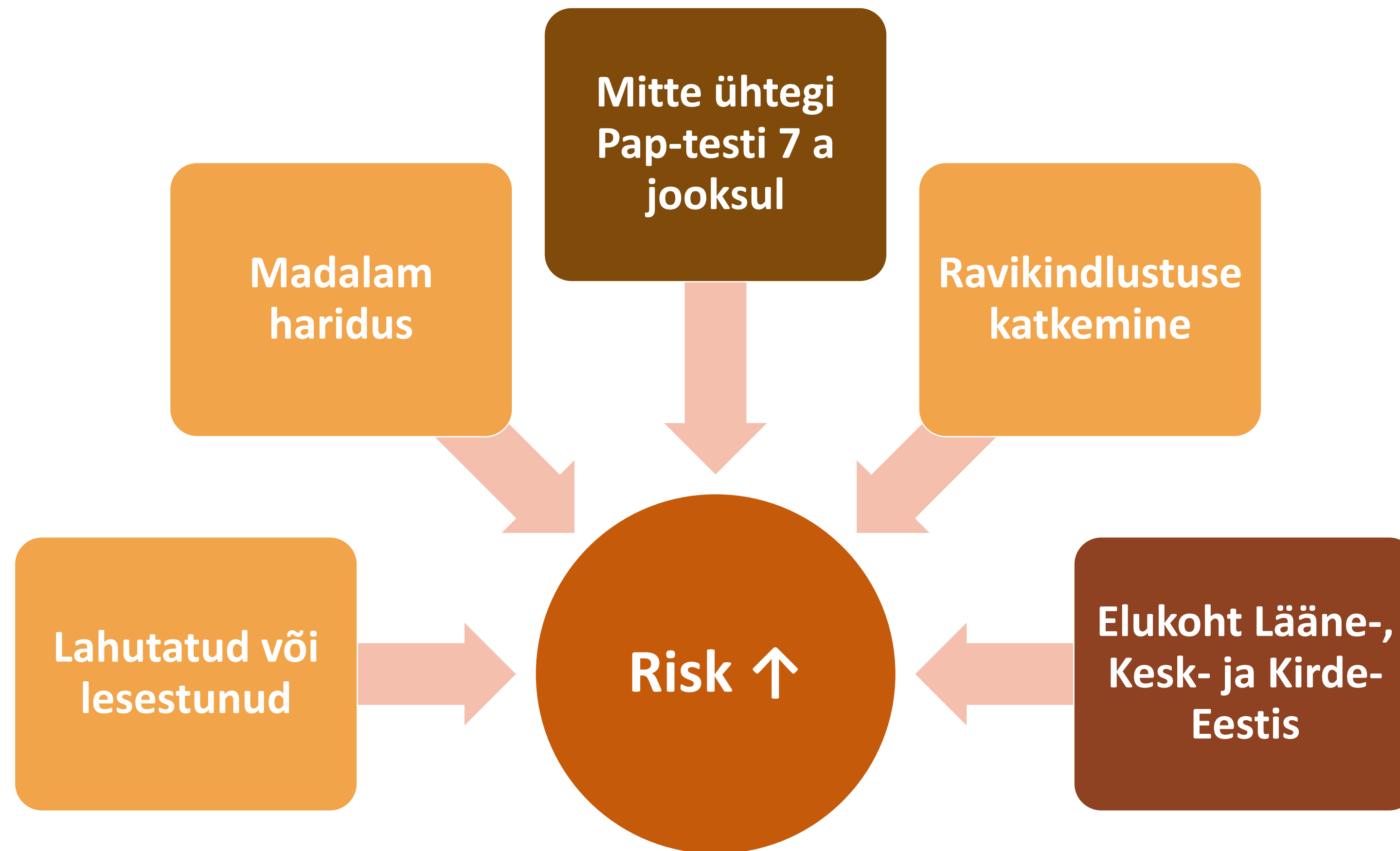
Meeste vähihaigestumus väheneb peamiselt eesnäärme- ja kopsuvähi arvelt

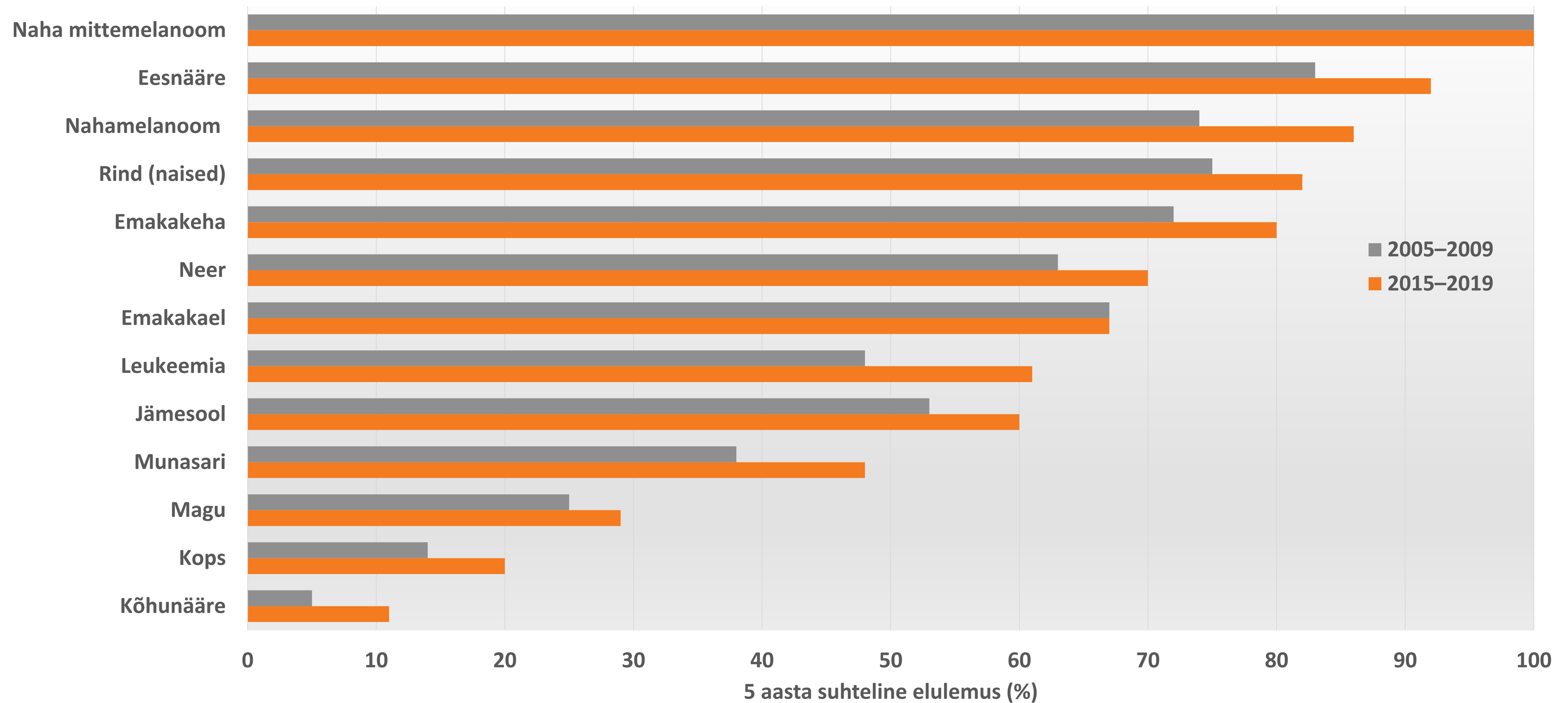
Rinnavähi ja jämesoolevähi haigestumus suureneb jätkuvalt

Emakakaelavähi risk seotud sotsiaalsete tegurite ja sõeluuringus mitteosalemisega

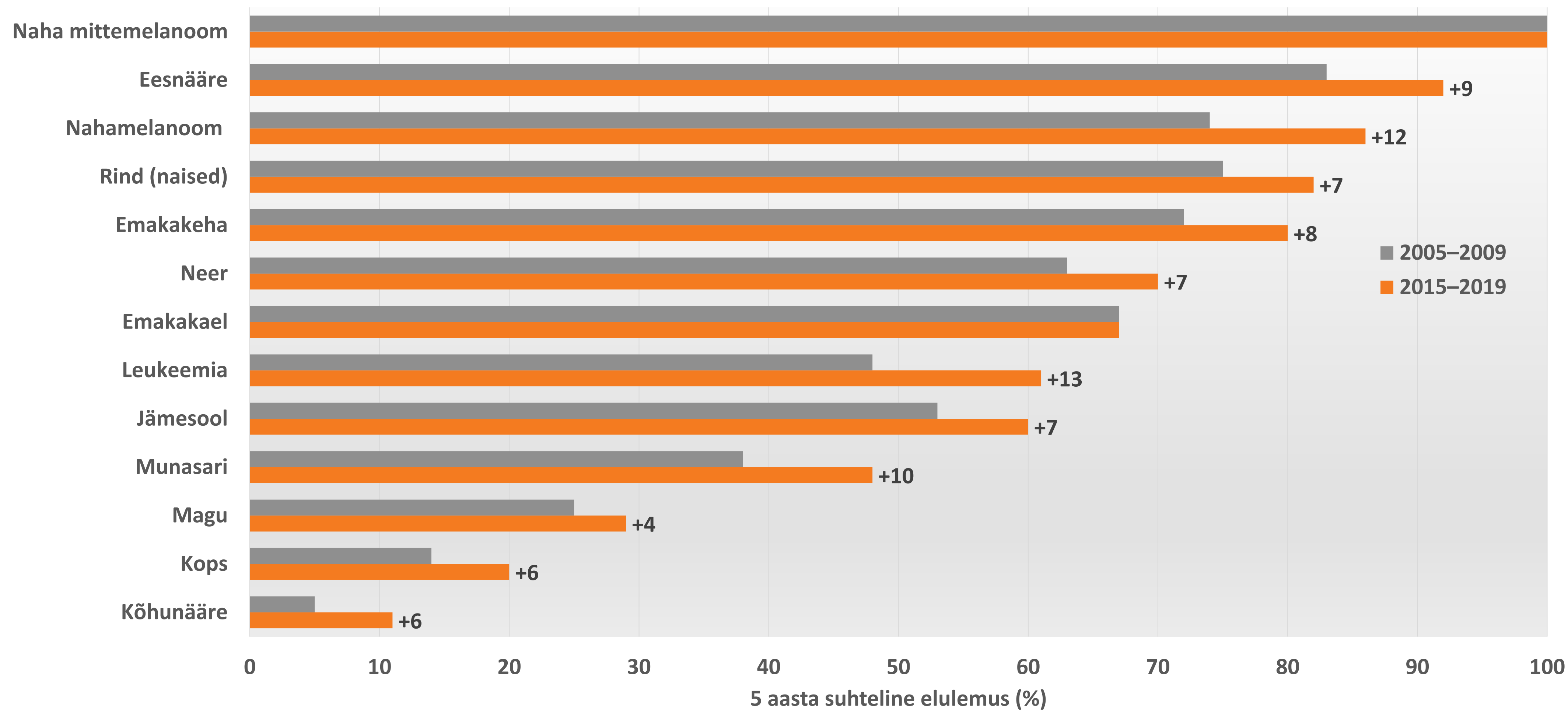

Patsiendid elavad pärast vähidiagnoosi järjest kauem

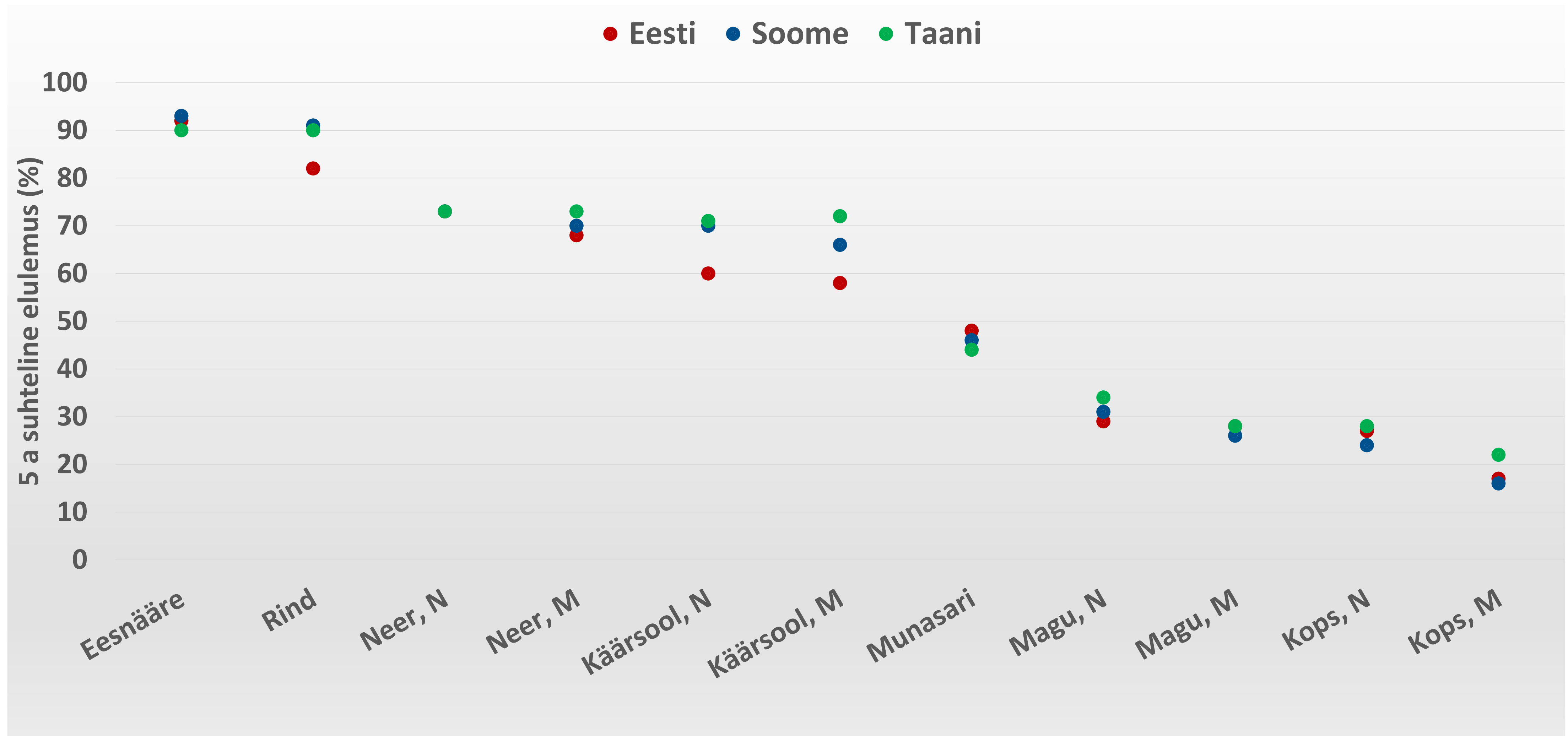

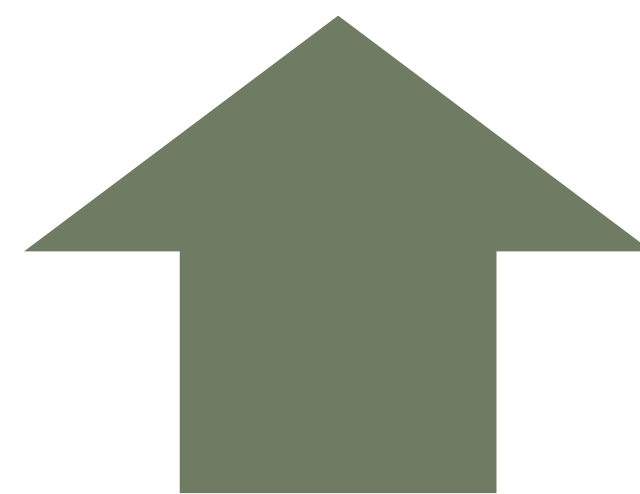
Patsiendid elavad pärast vähidiagnoosi järjest kauem

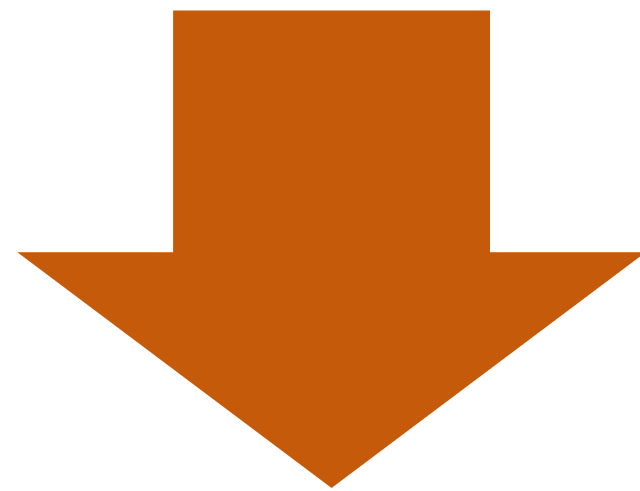
Enamiku vähkide elulemus Eestis võrreldav Põhjamaadega

Kiiritusravi kättesaadavus rinnavähi korral paranenud, ent seotud sotsiaalsete teguritega

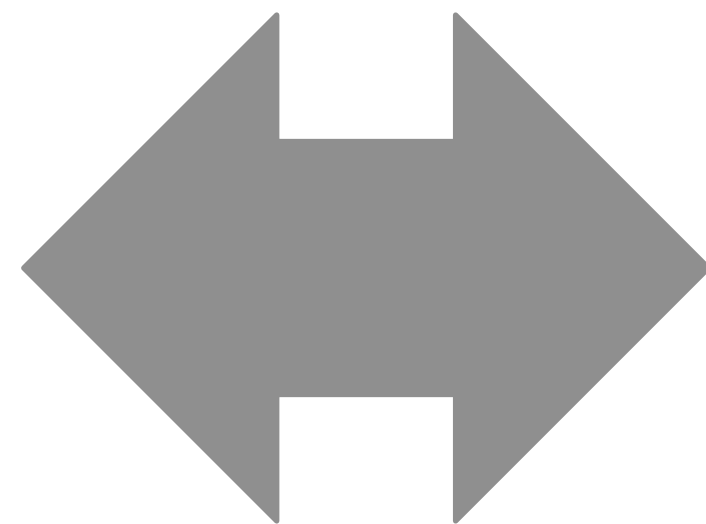

Ravi saamine suurenes 10 aastaga 40%

Ravi said vähem:

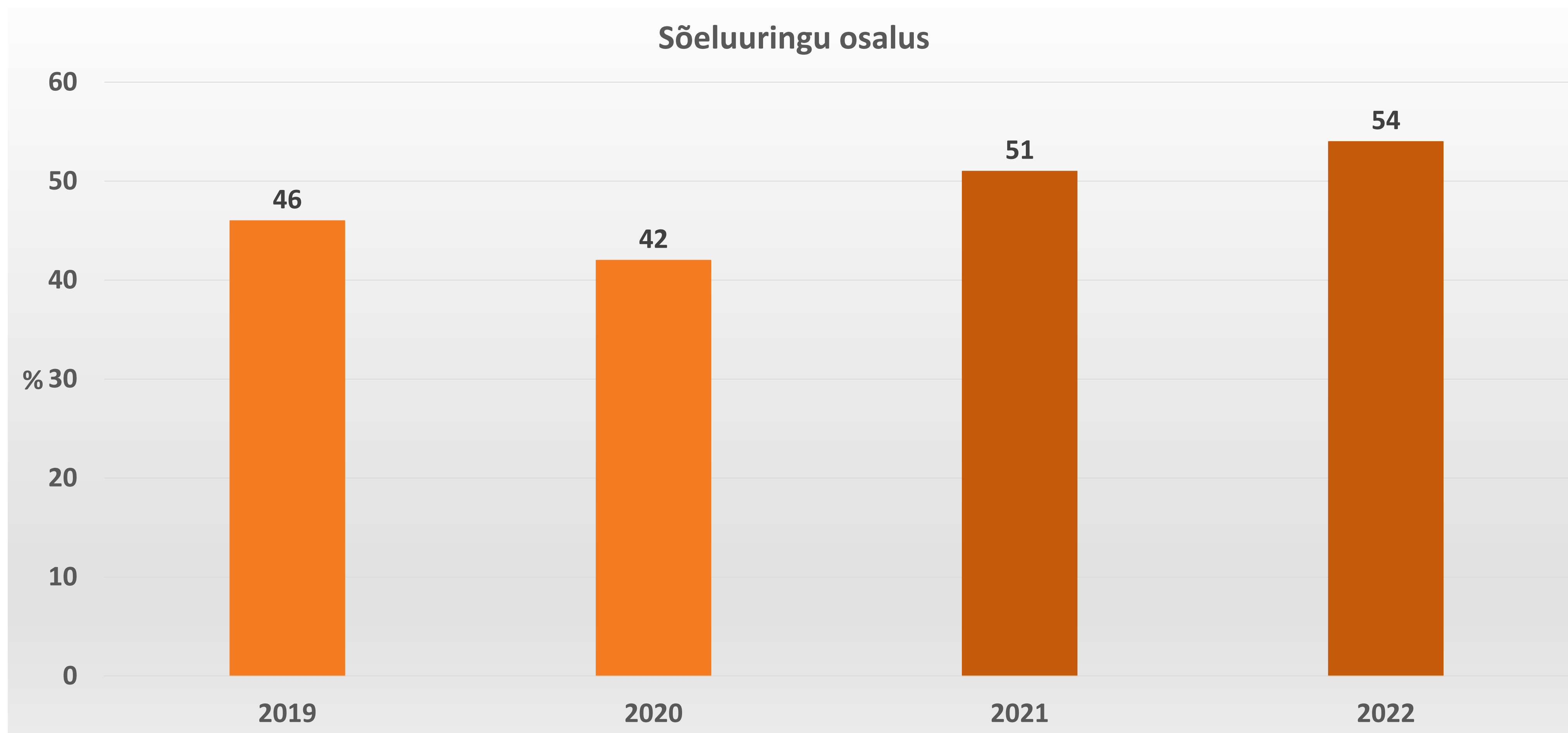
- alg- ja põhiharidusega naised
- lahutatud/lehestunud ja vallalised naised

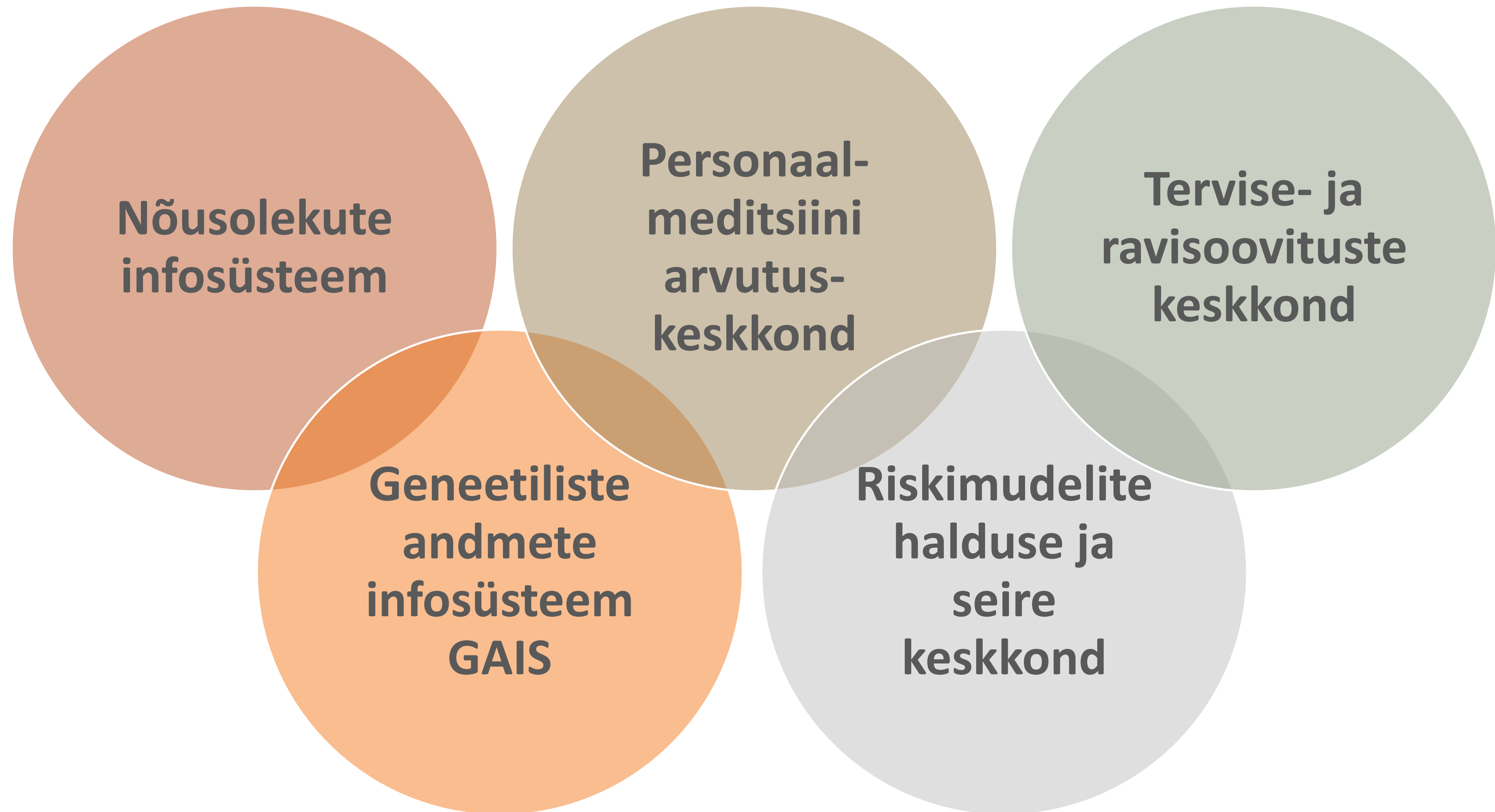
Ravi saamine ei olnud seotud vanuse, rahvuse ega elukohaga

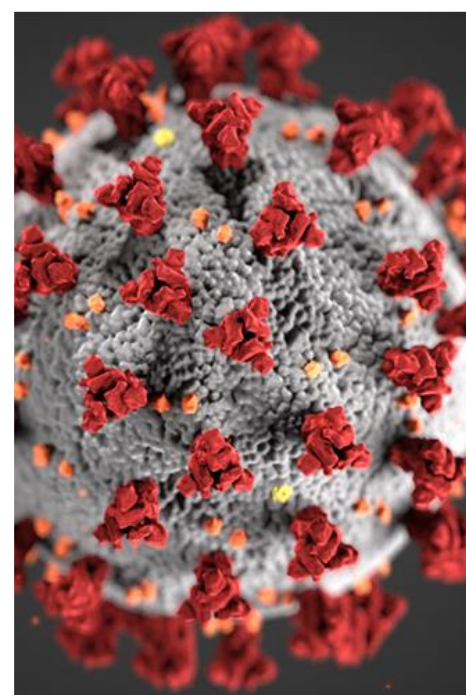
Faharani et al. The impact of sociodemographic factors ... Int J Equity Health 2021;20:152.

HPV kodutest on parandanud emakakaelavähi sõeluuringu kättesaadavust

Personaalmehitsiini projekt loob eeldused geneetiliste andmete laialdaseks kasutamiseks tervishoius

Meeste ja naiste vaheline terviselõhe on jätkuvalt suur

Järsud poliitilised muudatused võivad omada drastilisi tagajärgi

Sotsiaalne ebavõrdsus avaldub nii terviseriskides kui teenuste saamises